نام و نام خانوادگی:	اداره آموزش و پرورش منطقه ۸	تاریخ امتحان: ساعت امتحان:
پایه/رشته تحصیلی:	**دبیرستان دوره دوم غیردولتی ندای کوثر**	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
شماره صندلی:	امتحانات نوبت اول	نام درس: فارسی ۳
۶ صفحه	سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱	نام دبیر:

ردیف	سوال	بارم
الف. قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱	**معنی واژه** **معنی واژگان مشخص شده را بنویسید(هر مورد ۲۵٪)** **کازیه :** **زین بی خردان سفله بستان** **سودای عشق از زیرکی جهان، بهتر ارزد** **وظیفهٔ** **هر که را در طلبت همّت او قاصر نیست** **در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد**	۱/۵
۲	**درست غلطهای املایی ابیات و عبارات زیر بنویسید: چهار مورد** - **چو دام طرّه افشاند ز گرد خاطر عشاق** **به غمّاز سبا گو که راز ما نهان دارد** - **ترک دنیا گوی زیرا عاقبت دور خواهد شد ز تو تاج و صریر** - **مردی در بیابان گنجی یافت و با خود گفت :به ثواب آن نزدیک تر که مزدوری چند حاضر آورم و سطوری بسیار گیرم جمله به خانه ببرم.** **در گروه کلمه های زیر، دو مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ شکل درست هر یک را بنویسید:** - **«سوء هاضمه ، مسطور و پوشیده ، مأوا و پناهگاه ، کافور و ضماد ، فرّاش باد سبا»**	۱/۵
۳	**دستور** **نوع حذف در عبارت های زیر را مشخص کنید:** **آرزو گفت: از نمایشگاه کتاب چه خبر؟** **همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال**	(٪۵)

۴	فعلهای مشخص شده را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید (اسنادی غیر اسنادی) روز اوّل که سر زلف تو دیدم گفتم که پریشانی این سلسله را آخرِ نیست مگر که لاله بدانست بی وفایی دهر که تا بزاد و بشد جام می ز کف ننهاد چیست این سقف بلند سادهٔ بسیار نقش زین معما هیچ دانا در جهان آگاه نیست گشته ام در جهان و آخر کار دلبری برگزیدهام که مپرس	۱
۵	در عبارت زیر واژه ای را بیابید که در فارسی هم آوا دارد بفکن ز پی این اساس تزویر / بگسل ز هم این نژاد و پیوند	/۵.
۶	نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید دیروز اگر سوخت غم برگ و بار من می آید / امروز می آید از باغ بوی بهار من و تو	٪۵
۷	نقش ضمیر پیوسته" ت " را در کلمات مشخص شده را بنویسید باغبانا ز خزان بی‌خبرت می‌بینم. آه از آن روز که بادَت گلِ رعنا ببرد	۰/۵
۸	در عبارت زیر حذف به قرینه معنوی است یا لفظی ؟ چرا؟ ای محافل را به دیدار تو زین / طاعتت بر هوشمندان فرض عین	٪۵
۹	نوع ترکیبها ی (وصفی و اضافی) را در ترکیبهای زیر مشخص کنید: تو مشت درشت روزگاری پشت قاش زین نشستم	٪۵
	ادامه سوالات صفحه سوم	

۱۰	الف) در جمله های زیر، مفهوم کنایه های مشخص شده را بنویسید «در این دو شهر تنها یک سرپری زدیم » «در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که ترک خود بکند» ب) در عبارات زیر، قسمت های مشخص شده چه آرایه ای دارند؟ الف: آتش عشق، او را چنان گرداند که همهٔ جهان آتش بیند. ب : ای مهربان تر از برگ در خنده های باران	۱
۱۱	دو آرایه ی متفاوت بنویسید دور از رخ تو دم به دم از گوشهٔ چشم سیلاب سرشک آمد و طوفان بلا رفت	٪۵
۱۲	نمادهای مشخص شده را بنویسید چو از شمعی رسد پروانه را نور/ در آید پر زنان پروانه از دور در نیابد حال پخته هیچ خام	٪۷۵
۱۳	آثار زیر نوشتهٔ چه کسانی است؟ الف)تذکره الاولیا ب)تمهیدات: ج) شعر دماوندیه در میان آثار زیر، نام پدیدآورنده چند اثر در مقابل آن نادرست نوشته شده است؟ (قصه شیرین فرهاد: نظامی گنجوی) - (روایت سنگرسازان ۲ : عیسی سلمانی) – (فیه مافیه :مولوی)- (فی حقیقت العشق : شهاب الدین سهروردی) - (مثل درخت در شب باران: م.سرشک) ۱)یک ۲) دو ۳)سه ۴)چهار	۱/۲۵
۱۴	در بیت زیرآرایه های خواسته شده را مشخص کنید. « می تواند حلقه بر در زد حریم حسن را/ در رگ جان ، هر که را چون زلف ، پیچ و تاب است » تشبیه:..... کنایه:..... تشخیص:..... آرایه مهم و بارز بیت "بازآ که در هوایت خاموشی جنونم /فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران" چیست؟ آرایه مهم و بارز بیت " بی کمالی های انسان از سخن پیدا شود. پسته بی مغز چون لب باز کند رسوا شود" چیست؟	۱/۵
	ادامه سوالات صفحه چهارم	

پ. قلمرو فکری (۸ نمره)

الف)درک مطلب ۴ (نمره)

با توجه به عبارت زیر به سؤالات داده شده پاسخ دهید

۱۵ **.«هرکه دامن او را بگیرد و از او حاجت طلبد بی آن که آن بزرگ نزد حق یاد کند و عرضه دهد حق آن را بردارد»**

در کنایهٔ جملهٔ اول منظور از او کیست؟ ٪۲۵

منظور از جمله «حق آن را بردارد» چیست؟ ٪۲۵

۱۶ **با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید**

از سیم به سر یکی کُله خود ز آهن به میان یکی کمر بند

تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل بند

منظور شاعر از «کُله خود سیمین » چیست؟ ٪۵

شاعر در بیت دوم ، به کدام صفت کوه دماوند اشاره می کند ؟ ٪۵

در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت

۱۷ **با توجه به بیت نظر فرخی کدام ملت ها در گذر روزگار فراموش خواهند شد؟** ٪۲۵

۱۸ **با توجه « هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد»** ٪۵

منظور از « ماهی» چیست ؟

ترکیب « روزش دیر شد» چه مفهومی دارد؟

ادامه سوالات صفحه پنجم

۱۹	**مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟** **یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی** **بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی**	۰/۵
۲۰	**هر یک از بیت‌های زیر بر چه مفاهیمی تاکید دارند؟** **الف) هر کسی از ظن خود شد یار من /از درون من نجست اسرار من** **ب) برکش ز سر این سپید معجر / بنشین به یکی کبود اورند** **پ) گر نور عشق به دل و جانت اوفتد بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی**	۱/۵
۲۱	**با توجه به جملهٔ زیر، چه عاملی امپراتوری های بزرگ را از بین برده است؟** **.«امپراتوری های بزرگ هم، مانند آدم های ثروتمند، معمولا از سوء هاضمه می میرند**	۰/۵
۲۲	**معنی و مفهوم عبارات زیر را بنویسید**	
الف	**یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده.**	٪۵
ب	**پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطای منکر نبرد**	٪۵
پ	**که آسمان، تفرّجگاه مردم کویر است**	٪۲۵

	ج- با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است	٪۲۵
	چ- آدمی به هرجا می رود، گمان می کند به غایت القصوای مقصود خود رسیده است . (۵٪)	
	ه - در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست	٪۲۵
	خ- نی حریف هر که از یاری برید پرده هایس پرده های ما درید (۵٪)	
	د- آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند (۵٪)	
	شاد باشید ☺ رئیس دانا ☜	۲۰